

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

29 päivänä helmikuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka – Kansainvälistä suojelua koskeva hakemus – Euroopan unionin perusoikeuskirja – 4 artikla – Epäinhimillisen tai halventavan kohtelun vaara – Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteet ja -menettelyt – Asetus (EU) N:o 604/2013 – 3 artiklan 2 kohta – Sellaisen jäsenvaltion velvoitteiden ulottuvuus, joka on pyytänyt hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota ottamaan hakijan takaisin ja joka haluaa siirtää hakijan viimeksi mainittuun jäsenvaltioon – Keskinäisen luottamuksen periaate – Systemisiin puutteisiin perustuvaa epäinhimillisen tai halventavan kohtelun todellista vaaraa koskevat todistelukeinot ja näyttökynnys – Pushback-menettelyt kolmannen maan suuntaan ja säilöönnotto rajanylityspaikoilla

Asiassa C-392/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch (Haagin alioikeus, 's-Hertogenboschin istuntopaikka, Alankomaat) on esittänyt 15.6.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen samana päivänä, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

X

vastaan

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Lycourgos sekä tuomarit O. Spineanu-Matei (esittelevä tuomari), J.-C. Bonichot, S. Rodin ja L. S. Rossi,

julkisasiamies: J. Richard de la Tour,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– X, edustajanaan A. Khalaf, advocaat,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman ja C. S. Schillemans,
 - Belgian hallitus, asiamiehinään M. Jacobs, A. Van Baelen ja M. Van Regemorter,
 - Tšekin hallitus, asiamiehinään A. Edelmánová, M. Smolek ja J. Vlácil,
 - Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller ja R. Kanitz,
 - Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan D. G. Pintus, avvocato dello Stato,
 - Itävallan hallitus, asiamiehinään A. Posch ja J. Schmoll,
 - Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi L. Grønfeldt ja G. Wils, sittemmin G. Wils,
- kuultuaan julkisasiamiehen 13.7.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 (EUVL 2013, L 180, s. 31; jäljempänä Dublin III -asetus) 3 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat X ja Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (oikeus- ja turvallisuusministeriön valtiosihteerin, Alankomaat) (jäljempänä valtiosihteerin) ja joka koskee viimeksi mainitun päätöstä kieltäytyä ottamasta huomioon X:n Alankomaissa jättämää kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Dublin III -asetuksen johdanto-osan 3, 20, 32 ja 39 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”(3) Eurooppa-neuvosto päätti Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 pidetyssä erityiskokouksessaan pyrkiä kohti yhteistä eurooppalaista turvapaikkajärjestelmää, joka perustuu 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen, sellaisena kuin se on täydennettynä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, jäljempänä ’Geneven yleissopimus’, täysimääräiseen ja kokonaisvaltaiseen soveltamiseen, varmistaen, ettei ketään palauteta vainottavaksi, ja näin ollen noudattaen palauttamiskiellon periaatetta. Tältä osin ja vaikuttamatta tässä asetuksessa säädettyjen vastuuperusteiden soveltamiseen, jäsenvaltioita, jotka kaikki noudattavat palauttamiskiellon periaatetta, pidetään kolmansien maiden kansalaisille turvallisina maina.

--

(20) Hakijoiden säilöönnotossa olisi sovellettava periaatetta, jonka mukaan ketään ei pitäisi ottaa säilöön vain siitä syystä, että hän hakee kansainvälistä suojelua. Säilöönnoton olisi oltava mahdollisimman lyhytaikainen, ja siinä olisi noudatettava välttämättömyys- ja suhteellisuusperiaatteita. Erityisesti hakijoiden säilöönnoton osalta on noudatettava Geneven yleissopimuksen 31 artiklaa. Säilöön otetun henkilön osalta tässä asetuksessa säädettyjä menettelyjä olisi sovellettava ensisijaisina, mahdollisimman lyhyin määräajoin. Säilöönnottoa koskevien yleisten takeiden ja säilöönnotto-olosuhteiden osalta jäsenvaltioiden olisi tapauksen mukaan sovellettava [kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 2013/33/EU [(EUVL 2013, L 180, s. 96)] säännöksiä myös tämän asetuksen nojalla säilöön otettuihin henkilöihin.

--

(32) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden osalta jäsenvaltioita sitovat niiden kansainvälisen oikeuden välineiden mukaiset velvoitteet, mukaan lukien Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiaankuuluva oikeuskäytäntö.

--

(39) Tässä asetuksessa noudatetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa [(jäljempänä perusoikeuskirja)] tunnustetut periaatteet. Tämän asetuksen tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että perusoikeuskirjan 18 artiklassa säädettyä oikeutta turvapaikkaan ja sen 1, 4, 7, 24 ja 47 artiklassa tunnustettuja oikeuksia noudatetaan täysimääräisesti. Tätä asetusta olisi näin ollen sovellettava tämän mukaisesti.”

4 Asetuksen 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Pääsy kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelymenettelyyn”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on käsiteltävä jokaisen kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön minkä tahansa jäsenvaltion alueella tai rajalla tai kauttakulkualueella tekemä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus. Turvapaikkahakemuksen käsittelee yksi ainoa jäsenvaltio, ja tämä jäsenvaltio on se, joka III luvussa esitettyjen perusteiden mukaisesti on vastuussa hakemuksen käsittelystä.

2. Jollei hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota voida määrittää tässä asetuksessa lueteltujen perusteiden mukaisesti, käsittelystä vastaa ensimmäinen jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty.

Jos hakija on mahdotonta siirtää jäsenvaltioon, joka on alun perin nimetty hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi, koska on perusteltuja syitä katsoa, että kyseisessä jäsenvaltiossa on turvapaikkamenettelyssä ja hakijoiden vastaanotto-olosuhteissa systeemisiä puutteita, jotka saattavat johtaa [perusoikeuskirjan] 4 artiklassa tarkoitettuun epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on jatkettava III luvussa vahvistettujen perusteiden tarkastelua sen määrittämiseksi, voidaanko jokin toinen jäsenvaltio nimetä hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi.

Jos tämän kohdan mukaisesti ei voi tehdä siirtoa mihinkään III luvussa vahvistettujen perusteiden mukaisesti nimettyyn jäsenvaltioon tai ensimmäiseen jäsenvaltioon, jossa hakemus on jätetty,

määrittämisestä vastaavasta jäsenvaltiosta tulee hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio.

– –”

5 Kyseisen asetuksen 5 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jotta voidaan helpottaa hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä, määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on suoritettava hakijan henkilökohtainen puhuttelu. Puhuttelu auttaa myös asianmukaisesti ymmärtämään 4 artiklan mukaisesti hakijalle annetut tiedot.

2. Henkilökohtainen puhuttelu voidaan jättää suorittamatta, jos

– –

b) saatuaan 4 artiklassa tarkoitetut tiedot hakija on jo antanut muilla tavoin tiedot, joita tarvitaan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi. Puhuttelun suorittamatta jättäneen jäsenvaltion on annettava hakijalle mahdollisuus esittää kaikki vastuussa olevan jäsenvaltion asianmukaiseksi määrittämiseksi tarvittavat lisätiedot ennen päätöksen tekemistä hakijan siirtämisestä hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3. Henkilökohtainen puhuttelu on suoritettava kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa ennen kuin 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehdään päätös hakijan siirtämisestä hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon.”

6 Saman asetuksen 21 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos jäsenvaltio, jossa kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on jätetty, katsoo, että toinen jäsenvaltio on vastuussa hakemuksen käsittelystä, se voi mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta hakemuksen jättämisestä pyytää tätä toista jäsenvaltiota ottamaan hakijan vastaan.

– –

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltion on tehtävä toiselle jäsenvaltiolle vastaanottoa koskeva pyyntö vakiolomakkeella, jonka mukaan on liitettävä 22 artiklan 3 kohdassa mainittujen kahden luettelon mukaiset todisteet tai aihetodisteet ja/tai asiaa koskevat hakijan antamat tiedot, joiden perusteella sen jäsenvaltion viranomaiset, jolle pyyntö on esitetty, voivat tarkistaa, onko kyseinen jäsenvaltio tässä asetuksessa vahvistettujen perusteiden mukaisesti vastuussa hakemuksen käsittelystä.

– –”

7 Dublin III -asetuksen 22 artiklan sanamuoto on seuraava:

” – –

2. Menettelyssä, jossa hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio määritetään, käytetään todisteita ja aihetodisteita.

3. [Euroopan] komissio laatii täytäntöönpanosäädöksillä kaksi luetteloa, joissa ilmoitetaan asiaan vaikuttavat todisteet ja aihetodisteet tämän kohdan a ja b alakohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti, ja tarkastelee näitä luetteloita määräajoin uudelleen. – –

– –

b) Aihetodisteet:

i) tällä tarkoitetaan aihetodisteita, jotka, vaikka ne ovat kumottavissa, voivat todistusvoimansa mukaisesti olla tietyissä tapauksissa riittäviä;

– –

4. Todisteita ei olisi vaadittava enempää kuin tämän asetuksen asianmukainen soveltaminen edellyttää.

5. Jollei muodollista näyttöä ole, vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on tunnustettava olevansa vastuussa hakemuksen käsittelystä, jos aihetodisteet ovat keskenään yhdenmukaisia, todennettavia ja riittävän yksityiskohtaisia vastuun määrittämiseksi.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 8 X on Syyrian kansalainen. Hän jätti kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Puolassa 9.11.2021.
- 9 Tämän jälkeen hän tuli Alankomaihin 21.11.2021 ja jätti seuraavana päivänä uuden kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen kyseisessä jäsenvaltiossa.
- 10 Alankomaiden kuningaskunta pyysi 20.1.2022 Puolan tasavaltaa ottamaan X:n takaisin Dublin III -asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla. Viimeksi mainittu jäsenvaltio hyväksyi kyseisen pyynnön 1.2.2022 Dublin III -asetuksen 18 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla.
- 11 Valtiosihteeri jätti 20.4.2022 tekemällään päätöksellä ottamatta huomioon X:n Alankomaissa jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen sillä perusteella, että Puolan tasavalta oli vastuussa hakemuksen käsittelystä, ja hylkäsi X:n siirtonsa vastustamiseksi esittämät argumentit.
- 12 X teki kyseisestä päätöksestä valituksen rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenboschissa (Haagin alioikeus, 's-Hertogenboschin istuntopaikka, Alankomaat), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, ja vaati tätä kieltämään hänen siirtämisensä Puolaan. Hän vaati samanaikaisesti, että kyseinen siirtäminen kielletään siihen saakka, kunnes valituksesta on lausuttu lopullisesti, mihin suostuttiin.
- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että X väittää valituksessaan ensinnäkin, että Puolan viranomaiset ovat loukanneet hänen perusoikeuksiaan.

- 14 Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyssä päätöksessä viitataan tämän osalta hänen väitteisiinsä, joiden mukaan hän oli Puolan alueelle tultuaan kolmeen otteeseen Valko-Venäjälle suunnatun pushback-menettelyn kohteena, ja näistä yksi kerta tapahtui yöllä. Hän väittää onnistuneensa lopulta tulemaan Puolaan 7.11.2021 kahden perheenjäsenensä kanssa ja viipyneensä metsässä siihen saakka, kunnes hänet otettiin kiinni ja luovutettiin rajavartijoille. Hän lisää, että metsässä oleskelun aikana hänen elinolonsa muuttuivat kestävämmiksi. Hän kertoo suostuneensa digitaalisten sormenjälkiensä ottamiseen Valko-Venäjälle palauttamisen uhalla ja erään järjestön antamien neuvojen perusteella tietämättä, että tämä toimi vastasi kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämistä. Hän kertoo saaneensa tässä yhteydessä puolankielisiä asiakirjoja ja arabiankielisen asiakirjan, jotka sisälsivät tietoa Dublin III -asetuksesta, mutta hän ei saanut tulkkausapua. X toteaa, että kaikkien muiden kansainvälistä suojelua hakeneiden henkilöiden tavoin hänet otettiin seuraavaksi noin viikoksi säilöön rajavartioston toimitiloihin, missä häntä kohdeltiin erittäin huonosti, mikä johtui muun muassa sitä, että ruokaa oli vähän ja minkäänlaisia lääkärintarkastuksia ei ollut. X väittää, että hän ei valittanut huonosta kohtelusta puolalaisille viranomaisille, koska juuri kyseiset viranomaiset kohtelivat häntä huonosti.
- 15 X toteaa pelkäävänsä, että hänen perusoikeuksiaan loukataan uudelleen, jos hänet siirretään Puolaan.
- 16 X väittää toiseksi, että puolalaiset tuomioistuimet eivät ole riippumattomia.
- 17 X on tukenut väitteitään omilla lausunnoillaan sekä kansalaisjärjestöjen raporteilla, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten ja siirtopäätöksen kohteena Dublin III -asetuksen nojalla olevien henkilöiden tilannetta Puolassa. Hän on myös vedonnut unionin tuomioistuimen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten oikeuskäytäntöön.
- 18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tukeutuu luotettavista lähteistä peräisin oleviin raportteihin, joita se siteeraa, sekä virallisiin asiakirjoihin ja mainitsee useiden jäsenvaltioiden asenteen, sillä ne estävät kolmansien maiden kansalaisten pääsyn alueelleen, sekä lausunnot, jotka koskevat kaikkia niitä jäsenvaltioita, jotka sen mukaan pyrkivät estämään siirtolaisuuden alueelleen. Se katsoo, että yhtäältä tämän asenteen ja kyseisten lausuntojen ja toisaalta jäsenvaltioilla Geneven yleissopimuksen, Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja perusoikeuskirjan nojalla olevien velvoitteiden, joiden noudattaminen on yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän perusta, välillä on ristiriita. Täsmällisemmin todettuna se tarkoittaa muun muassa pushback-menettelyjä rajoilla.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että tällaiset menettelyt ovat vastoin velvoitetta käsitellä jokainen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, ja niillä horjutetaan keskinäisen luottamuksen periaatetta ja kyseisen järjestelmän toimintaa muun muassa siksi, että niiden vaikutuksesta kolmansien maiden kansalaisia rohkaistaan kiertämään niitä käyttävät jäsenvaltiot.
- 20 Käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että objektiiviset, luotettavat, täsmälliset ja asianmukaisesti ajantasaistetut tiedot osoittavat, että Puolan tasavalta on useiden vuosien ajan loukannut systemaattisesti useita kolmansien maiden kansalaisten perusoikeuksia, koska se on käyttänyt pushback-menettelyjä, joihin on säännöllisesti liittynyt väkivallan käyttöä, ja koska se on ottanut järjestelmällisesti säilöön alueelleen lainvastaisesti tulleita kolmansien maiden kansalaisia ja pitänyt heitä ”kauhistuttaviksi” luonnehdituissa olosuhteissa.

- 21 X:n lausunnot, jotka koskevat häneen kohdistettuja pushback-menettelyjä ja joiden uskottavuutta valtiosihteeri ei kyseisen tuomioistuimen mukaan ole kyseenalaistanut, ovat yhtäpitäviä näiden tietojen kanssa.
- 22 Kyseinen tuomioistuin pohtii, onko toimivaltaisen viranomaisen tilanteessa, jossa hakijan tai yleisesti ottaen kolmansien maiden kansalaisten perusoikeuksia on rakenteellisesti loukattu jäsenvaltiossa, pidättäydyttävä siirtoa kyseiseen jäsenvaltioon koskevan päätöksen tekemisestä vai onko keskinäisen luottamuksen periaatetta sovellettava edelleen täysimääräisesti.
- 23 Jos siirtopäätös voidaan tehdä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, voiko pyynnön esittävä jäsenvaltio tilanteessa, jossa hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio loukkaa systemaattisesti ja laajasti kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia, kuitenkin tukeutua keskinäisen luottamuksen periaatteeseen hakijan tilanteen arvioimiseksi Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan kannalta hänen siirtonsa jälkeen.
- 24 Se toteaa, että 19.3.2019 annetun tuomion Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218) 82 kohdasta ja Dublin III -asetuksen johdanto-osan 32 perustelukappaleesta ilmenee, että sitä, että jäsenvaltio noudattaa yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän mukaisia velvoitteitaan, ei ole rajattu hakijan siirron jälkeiseen aikaan eikä perusoikeuskirjan 4 artiklaan.
- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo lisäksi, että tilanteessa, jossa pyynnön esittävä jäsenvaltio ei voisi vedota keskinäisen luottamuksen periaatteeseen, näyttötaakkaa koskevat mukautukset olisivat mahdollisia.
- 26 Konkreettisesti tilanteessa, jossa jäsenvaltio loukkaa systemaattisesti ja laajasti muitakin kuin perusoikeuskirjan 4 artiklassa taattuja perusoikeuksia, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että hakijalta edellytettyä näytön tasoa voitaisiin laskea, kun on yhtäältä kyse hänen lausunnoistaan, jotka koskevat perusoikeuksien loukkaamista, ja toisaalta häneen mahdollisesti kohdistuvista vaaroista siirtotapauksessa. Se katsoo tämän osalta jopa, että näyttötaakan kääntäminen olisi mahdollista. Pynnön esittävän jäsenvaltion tehtävänä voisi näin ollen olla perusoikeuskirjan 4 artiklan ja jopa kaikkien perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien loukkaamisen todellista vaaraa koskevien vakavien epäilyjen hälventäminen kyseisen hakijan osalta siirtotapauksessa analogisesti vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU 4 artiklan 4 kohdan kanssa, kun on kyse vaaroista, joille hän voi altistua alkuperämaassa.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo myös, että pyynnön esittävä jäsenvaltio voisi pyytää hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion viranomaisilta tapauskohtaisia takeita, jotka koskevat asianmukaisia vastaanotto-olosuhteita, turvapaikkamenettelyn jatkamista sekä säilöönoton perustamista nimenomaiseen oikeusperustaan, ja se voisi jopa valvoa saatujen takeiden noudattamista.
- 28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lopuksi, että hakija esittää uskottavasti, että jos hänen perusoikeuksiaan loukattaisiin mahdollisen siirron jälkeen, hänellä ei olisi käytettävissään tosiasiallisia oikeussuojakeinoja, ja pohtii tämän seikan vaikutuksia.

29 Tässä tilanteessa rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1. Onko Dublin III -asetusta, kun otetaan huomioon sen johdanto-osan 3, 32 ja 39 perustelukappale ja kun kyseistä asetusta luetaan yhdessä perusoikeuskirjan 1, 4, 18, 19 ja 47 artiklan kanssa, tulkittava ja sovellettava siten, että [jäsenvaltioiden] välisen keskinäisen luottamuksen periaate on jakamaton, joten se, että hakemuksen käsittelystä mahdollisesti vastuussa oleva jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja järjestelmällisesti unionin oikeutta sellaisten kolmansien valtioiden kansalaisten osalta, jotka eivät ole (vielä) Dublin-palajaia, ennen kyseisten henkilöiden siirtämistä estää ehdottomasti siirtämisen kyseiseen jäsenvaltioon?
2. Jos [ensimmäiseen] kysymykseen vastataan kieltävästi, onko Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohtaa, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 1, 4, 18, 19 ja 47 artiklan kanssa, tulkittava siten, että jos hakemuksen käsittelystä mahdollisesti vastuussa oleva jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja rakenteellisesti unionin oikeutta, siirron toteuttava jäsenvaltio ei voi vain nojautua [Dublin-asetuksen yhteydessä] [jäsenvaltioiden] välisen keskinäisen luottamuksen periaatteeseen, vaan sen on poistettava kaikki epäilyt tai tehtävä uskottavaksi, että hakija ei siirron jälkeen joudu perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaiseen tilanteeseen?
3. Mitä todistelukeinoja käyttäen hakija voi tukea väitettään, jonka mukaan Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohta on esteenä hänen siirtämiselleen, ja mikä on tältä osin käytettävä näyttökynnys? Kun otetaan huomioon [asetuksen] johdanto-osan perustelukappaleissa olevat viittaukset unionin säännöstöön, onko siirron toteuttavalla jäsenvaltiolla yhteistyö- ja/tai varmistautumisvelvollisuus tai onko sen siinä tapauksessa, että kolmansien maiden kansalaisten perusoikeuksia loukataan vakavasti ja rakenteellisesti, saatava hakemuksen käsittelystä vastuussa olevalta jäsenvaltiolta tapauskohtaiset takeet siitä, että hakijan perusoikeuksia kunnioitetaan siirron jälkeen? Onko vastaus tähän kysymykseen erilainen, jos hakija ei pysty esittämään näyttöä, koska hän ei voi tukea johdonmukaisia ja yksityiskohtaisia lausumiaan asiakirjoilla, kun tätä ei lausumien luonteen vuoksi voida odottaakaan?
4. Onko vastaus [kolmanteen kysymykseen erilainen], jos hakija tekee uskottavaksi, että viranomaisille kanteleminen ja/tai oikeussuojakeinojen käyttäminen ei ole mahdollista ja/tai tehokasta hakemuksen käsittelystä vastuussa olevassa jäsenvaltiossa?”

Pyyntö asian käsittelemisestä nopeutetussa menettelyssä

- 30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt tämän ennakkoratkaisupyynnön käsittelemistä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä.
- 31 Se toteaa, että se on määrännyt välitoimesta, jolla se on kieltänyt hakijan siirron Puolaan siihen saakka, kunnes pääasiassa kyseessä olevan siirtopäätöksen sääntöjenmukaisuudesta on lausuttu lainvoimaisella tuomioistuinratkaisulla, ja väittää, että pääasiassa nousee esiin tärkeä ongelma, joka koskee yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän periaatteita ja joka liittyy pushback-menettelyihin ja jäsenvaltioiden alueelle kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämiseksi tulleiden kolmansien maiden kansalaisten säilöönottoon rajanylityspaikoilla. Kyseinen tuomioistuin toteaa lisäksi, että kansalliset tuomioistuimet joutuvat kasvavissa määrin

tekemisiin tämän ongelman kanssa, joten annettavan ennakkoratkaisun hyödyllisyys ei rajoitu käsiteltävään pääasiaan. Ennakkoratkaisupyynnön luonne oikeuttaa sen mukaan näin ollen nopeutetun menettelyn käytön.

- 32 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan 1 kohdassa määrätään, että unionin tuomioistuimen presidentti voi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnöstä tai poikkeuksellisesti omasta aloitteestaan päättää esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, että ennakkoratkaisupyynnöksi käsitellään nopeutetussa menettelyssä, jos asian laatu edellyttää, että asia käsitellään ensi tilassa.
- 33 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen presidentti päätti 19.7.2022 esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan hylätä tämän tuomion 30 kohdassa mainitun ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnön.
- 34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nopeutetun ennakkoratkaisumenettelyn soveltaminen ei näet riipu pääasian luonteesta sinänsä vaan kyseessä olevalle asialle ominaisista poikkeuksellisista olosuhteista, joiden on osoitettava, että näihin kysymyksiin on saatava vastaus erittäin kiireellisesti (tuomio 31.1.2023, Puig Gordi ym., C-158/21, EU:C:2023:57, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Se, että asia koskee yhtä tai useampaa yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän keskeistä näkökohtaa, ei ole syy, joka osoittaa poikkeuksellisen kiireellisyyden, joka kuitenkin on tarpeen nopeutetun käsittelyn oikeuttamiseksi. Tämä pätee myös siihen seikkaan, että esitetyt kysymykset koskevat mahdollisesti suurta ihmismäärää (ks. vastaavasti tuomio 21.12.2021, Randstad Italia, C-497/20, EU:C:2021:1037, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

Pyyntö asian siirtämisestä suuren jaoston käsiteltäväksi ja asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamisesta

- 36 Kun julkisasiamies oli esittänyt ratkaisuehdotuksensa 13.7.2023, pääasian valittaja pyysi unionin tuomioistuinta 16.8.2023 päivätyllä kirjeellä siirtämään ennakkoratkaisupyynnön suuren jaoston käsiteltäväksi ja ehdotti siinä tapauksessa, että näin tehdään, asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamista.
- 37 Neljännen jaoston puheenjohtaja hylkäsi kyseiset pyynnöt 23.8.2023 tekemällään päätöksellä.
- 38 Tämän osalta on todettava, että työjärjestyksen 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti unionin tuomioistuin tekee päätöksen ratkaisukokoonpanosta, jolle asia on jaettava, jos asian käsittelyyn osallistuva jäsenvaltio tai Euroopan unionin toimielin ei ole pyytänyt asian käsittelemistä suuressa jaostossa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 16 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti. Edellä mainitun 60 artiklan 3 kohdan mukaisesti on lisäksi niin, että yksinomaan ratkaisukokoonpano, jolle asia on jaettu, voi pyytää unionin tuomioistuimelta asian siirtämistä laajemman ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.
- 39 Käsiteltävässä asiassa asian siirtämistä suuren jaoston käsiteltäväksi pyysi pääasian valittaja, eikä minkään seikan perusteella ole perusteltua siirtää asiaa laajemman ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi. Tässä tilanteessa on jätettävä tutkimatta pääasian valittajan ehdotus, joka esitetään

siinä tapauksessa, että asia siirretään suuren jaoston käsiteltäväksi, ja joka koskee asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamista. Työjärjestyksen 76 artiklan 2 kohdan soveltamisedellytykset joka tapauksessa täyttyvät, koska unionin tuomioistuimella on riittävät tiedot asian ratkaisemiseen.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen ja toinen kysymys

- 40 Aluksi on todettava, että kahdella ensimmäisellä kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, miten Dublin III -asetusta ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava tilanteessa, jossa kolmannen maan kansalaisen jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio on loukannut vakavasti ja järjestelmällisesti unionin oikeutta kolmannen maan kansalaisia kohdellessaan, ennen hakemuksen tekijän mahdollista siirtoa kyseiseen jäsenvaltioon. Täsmällisemmin todettuna se tiedustelee, ovatko tällaiset loukkaukset omiaan asettamaan siinä määrin kyseenalaiseksi jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatteen soveltamisen, että ne ovat esteenä siirrolle, tai edellyttävätkö ne ainakin sitä, että pyynnön esittävä jäsenvaltio, joka haluaa toteuttaa siirron, varmistuu siitä, että jos siirto toteutetaan, asianomaiseen kansainvälistä suojelua hakevaan henkilöön ei kohdistu perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaisen kohtelun vaaraa.
- 41 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä ilmenee, että kysymykset koskevat tilannetta, jossa hakija väittää, että hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio kohdistaa ulkorajoillaan pushback-menettelyjä kolmansien maiden kansalaisiin, jotka pyrkivät jättämään kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, ja ottaa heitä rajanylityspaikoillaan säilöön, ja pääasian valittaja väittää joutuneensa itse kyseisten menettelyjen kohteeksi.
- 42 On siis katsottava, että kahdella ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että se, että kolmannen maan kansalaisen jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio kohdistaa tällaisen hakemuksen jättämään pyrkiviin kolmansien maiden kansalaisiin pushback-menettelyjä rajallaan ja ottaa näitä säilöön rajanylityspaikoillaan, on esteenä tällaisen kansalaisen siirrolle kyseiseen jäsenvaltioon.
- 43 On muistettava, että unionin oikeus perustuu siihen perustavanlaatuisen lähtökohtaan, jonka mukaan kukin jäsenvaltio jakaa kaikkien muiden jäsenvaltioiden kanssa – ja tunnustaa sen, että muut jäsenvaltiot jakavat sen kanssa – tietyt yhteiset arvot, joihin unioni perustuu, kuten SEU 2 artiklassa täsmennetään. Tämä lähtökohta merkitsee sitä – ja perustelee sen –, että jäsenvaltioiden välillä vallitsee keskinäinen luottamus siihen, että kyseiset arvot tunnustetaan ja että siis ne täytäntöön panevaa unionin oikeutta noudatetaan, sekä siihen, että niiden kansalliset oikeusjärjestykset kykenevät takaamaan niiden perusoikeuksien yhdenveroisen ja tehokkaan suojan, jotka on tunnustettu perusoikeuskirjassa, erityisesti sen 1 ja 4 artiklassa, joissa vahvistetaan yksi unionin ja sen jäsenvaltioiden perustavanlaatuisista arvoista eli vaatimus ihmisarvon kunnioittamisesta, joka sisältää erityisesti epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kiellon (tuomio 30.11.2023, Ministero dell’Interno ym. (Yhteinen tiedote–Epäsuora palauttaminen), C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 et C-328/21, EU:C:2023:934, 130 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 44 Jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatteella on unionin oikeudessa perustavanlaatuinen merkitys, koska sen avulla voidaan luoda ja pitää yllä alue, jolla ei ole sisäisiä rajoja. Erityisemmin keskinäisen luottamuksen periaate edellyttää etenkin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta sitä, että kukin jäsenvaltio katsoo – jollei kyse ole poikkeuksellisista olosuhteista –, että kaikki muut jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeutta ja aivan erityisesti unionin oikeudessa tunnustettuja perusoikeuksia (tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 45 Näin ollen yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän ja erityisesti Dublin III -asetuksen kontekstissa on lähdettävä olettamasta, että kansainvälisen suojelun hakijoiden kohtelu kussakin jäsenvaltiossa vastaa perusoikeuskirjan, Geneven yleissopimuksen ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen vaatimuksia (tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 46 Ei ole kuitenkaan mahdotonta, että tällä järjestelmällä on käytännössä suuria toimintavaikeuksia jossakin jäsenvaltiossa siten, että on olemassa vakava vaara siitä, että kansainvälisen suojelun hakijoita kohdellaan siinä tapauksessa, että heidät siirretään tähän jäsenvaltioon, heidän perusoikeuksiansa vastaisesti (tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 83 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään näin ollen, että kansainvälistä suojelua hakevaa henkilöä ei voida siirtää hänen hakemuksensa käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon, jos on perusteltu syytä olettaa, että häntä saatettaisiin kohdella siellä perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitettulla epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla kyseissä jäsenvaltiossa turvapaikkamenettelyssä ja tällaisen suojelun hakijoiden vastaanotto-olosuhteissa olevien systeemisten puutteiden vuoksi.
- 48 Käsiteltävässä asiassa pääasian valittaja väittää, että hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion vastaanotto-olosuhteissa on systeemisiä puutteita, jotka muodostuvat kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättämiseen pyrkiviin tai hakemuksen jättämisessä onnistuneisiin kolmansien maiden kansalaisiin kohdistetuista pushback-menettelyistä ulkorajoilla ja säilöönotoista rajanylityspaikoilla, ja niin ikään turvapaikkamenettelyssä on systeemisiä puutteita, koska kolmansien maiden kansalaisiin kohdistettu pushback-menettely muodostaa esteen tällaisen menettelyn aloittamiselle.
- 49 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tällaisten käytäntöjen olemassaolo on osoitettu objektiivisilla, luotettavilla, tarkoilla ja asianmukaisesti päivitettyillä tiedoilla.
- 50 Ensinnäkin unionin ulkorajoilla tapahtuvista pushback-menettelyistä, joilla käytännössä poistetaan unionin alueelta henkilöitä, jotka pyrkivät jättämään kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, tai poistetaan unionin alueelta henkilöitä, jotka ovat jättäneet tällaisen hakemuksen unionin alueelle tullessaan, ennen kuin hakemus on tutkittu unionin lainsäädännössä säädetyllä tavalla, on todettava, että ne ovat vastoin kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU (EUVL 2013, L 180, s. 60) 6 artiklaa.
- 51 Kyseinen säännös, joka koskee pääsyä kansainvälisen suojelun myöntämismenettelyyn, on yksi yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän perustoista ja se kuuluu unionin säännöksiin, joissa konkretisoidaan perusoikeuskirjan 18 artiklassa vahvistettu perusoikeus saada kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema, kun unionin oikeudessa vahvistetut edellytykset

- täyttyvät (ks. vastaavasti tuomio 14.5.2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 192 kohta). Kyseinen säännös merkitsee sitä, että jokaisella kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on oikeus tehdä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus myös jäsenvaltion rajoilla ilmoittamalla jollekin kyseisessä artiklassa mainituista viranomaisista halunsa saada kansainvälistä suojelua. Hänelle on myönnettävä tämä oikeus, vaikka hän olisi kyseisellä alueella laittomasti, ja riippumatta siitä, minkälaiset menestymismahdollisuudet tällaisella hakemuksella on (tuomio 22.6.2023, komissio v. Unkari (Ennakoilmoitus aikomuksesta hakea turvapaikkaa), C-823/21, EU:C:2023:504, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 52 Kuten julkisasiamies lähinnä totesi ratkaisuehdotuksensa 31 ja 32 kohdassa, pushback-menettely on tämän yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän perustavan osatekijän vastainen, koska se estää kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tekemistä koskevan oikeuden käyttämisen ja näin ollen tällaisen hakemuksen jättämisestä ja tarkastelusta muodostuvan menettelyn kulun unionin lainsäädännössä säädettyjen yksityiskohtaisien sääntöjen mukaisesti.
- 53 Pushback-menettely on joka tapauksessa direktiivin 2013/32 6 artiklan vastainen, ja sillä voidaan lisäksi loukata palauttamiskiellon periaatetta. Kuten Dublin III -asetuksen johdanto-osan kolmannelta perustelukappaleesta ilmenee, kyseinen periaate, jonka nojalla ketään ei voida palauttaa vainottavaksi, taataan perusoikeutena perusoikeuskirjan 18 artiklassa, tarkasteltuna yhdessä Geneven yleissopimuksen 33 artiklan ja perusoikeuskirjan 19 artiklan 2 kohdan kanssa (ks. vastaavasti tuomio 22.11.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Maastapoistaminen – Lääkekannabis), C-69/21, EU:C:2022:913, 55 kohta). Pushback-menettelyllä loukataan siis mainittua periaatetta ainoastaan, jos se muodostuu siitä, että henkilöitä, jotka pyrkivät tekemään unionissa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, lähetetään takaisin kolmanteen maahan, jonka alueella heihin kohdistuu edellä mainittu vaara.
- 54 Toiseksi säilöönottokäytännöstä rajanylityspaikoilla on todettava, että direktiivin 2013/33 johdanto-osan 15 perustelukappaleessa ja Dublin III -asetuksen johdanto-osan 20 perustelukappaleessa palautetaan mieleen periaate, jonka mukaan ketään ei pitäisi ottaa säilöön vain siitä syystä, että hän hakee kansainvälistä suojelua.
- 55 Säilöönottoon perustuvan vapautta koskevaan oikeuteen puuttumisen vakavuus ja tämän oikeuden tärkeys huomioon ottaen toimivaltaisille kansallisille viranomaisille annettu toimivalta ottaa kolmansien maiden kansalaisia säilöön on tiukasti rajattu. Säilöönottotoimenpiteestä voidaan siten määrätä tai sitä voidaan jatkaa ainoastaan noudattaen yleisiä ja abstrakteja sääntöjä, joissa vahvistetaan kyseisen toimenpiteen edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt (tuomio 8.11.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Säilöönoton tutkiminen viran puolesta), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 56 Kolmannen maan kansalaista ei myöskään voida ottaa säilöön yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän puitteissa, jos jotakin lievempää keinoa voidaan soveltaa tehokkaasti (ks. vastaavasti tuomio 8.11.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Säilöönoton tutkiminen viran puolesta), C-704/20 ja C-39/21, EU:C:2022:858, 78 kohta).
- 57 Edellä esitetystä seuraa, että käsiteltävässä tapauksessa todetun kaltainen pushback-menettely ja säilöönotto rajanylityspaikoilla ovat unionin oikeuden vastaisia käytäntöjä ja ne merkitsevät vakavia puutteita turvapaikkamenettelyssä ja hakijoiden vastaanotto-olosuhteissa. Tästä ei kuitenkaan välttämättä seuraa, että mainittujen puutteiden vuoksi täyttyisivät ne Dublin III

-asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädettyt kaksi kumulatiivista edellytystä, joiden on täyttyvä, jotta estettäisiin kansainvälistä suojelua hakevan henkilön siirto jäsenvaltioon, jossa näitä käytäntöjä sovelletaan.

- 58 Kyseisen säännöksen mukaan yksinomaan ”systemiset” puutteet, jotka ”saattavat johtaa [perusoikeuskirjan] 4 artiklassa tarkoitettuun epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun”, estävät tällaisen siirron.
- 59 Käsiteltävässä asiassa on todettava ensimmäisestä näistä kahdesta edellytyksestä, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, onko Puolassa yhä tällaisia puutteita ja koskevatko ne yleisesti turvapaikkamenettelyä ja kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanotto-olosuhteita tai ainakin tiettyjä kansainvälistä suojaa hakevien henkilöiden ryhmiä kokonaisuutena tarkasteltuna, kuten esimerkiksi henkilöryhmiä, jotka pyrkivät saamaan kansainvälistä suojelua ylitettyään tai yritettyään ylittää Puolan ja Valko-Venäjän välisen rajan.
- 60 Jos osoittautuu, että näin on, kyseiset puutteet voitaisiin luokitella systeemisiksi, kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan tiettyjä henkilöryhmiä koskevat puutteet voidaan rinnastaa systeemisiin puutteisiin (ks. vastaavasti tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 90 kohta).
- 61 Päinvastaisessa tapauksessa olisi katsottava, että tämä Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa vahvistettu ensimmäinen edellytys ei käsiteltävässä asiassa täyty. Kyseinen säännös ei tässä tapauksessa olisi esteenä hakijan siirtämiselle hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon.
- 62 Toisesta edellytyksestä, joka koskee perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun vaaraa, joka perustuu systeemisiin puutteisiin turvapaikkamenettelyssä ja hakijoiden vastaanotto-olosuhteissa, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on arvioitava, aiheuttavatko systemiset puutteet asianomaiselle vaaran siitä, että häntä kohdellaan perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaisesti.
- 63 Tämän osalta sen on tutkittava yhtäältä, onko olemassa painavia perusteita uskoa, että jos pääasian valittaja siirretään, hänelle aiheutuu todellinen vaara siitä, että hänet viedään uudelleen Puolan ja Valko-Venäjän väliselle rajalle ja hänet siirretään pushback-menettelyä käyttäen takaisin Valko-Venäjälle, mitä ennen hänet on mahdollisesti otettu säilöön rajanylityspaikalla, ja toisaalta, altistavatko tällaiset toimenpiteet tai käytännöt hänet äärimmäiselle aineelliselle puutteelle, jossa hän ei kykene täyttämään kaikkein perustavanlaatuisimpia tarpeitaan, kuten ravintoon, peseytymiseen ja majoittumiseen liittyviä tarpeita, ja joka vahingoittaa hänen fyysistä tai henkistä terveyttään tai saattaa hänet ihmisarvon vastaiseen alennustilaan asettamalla hänet tilanteeseen, joka on niin vakava, että se voidaan rinnastaa epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun (ks. vastaavasti tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 85–87 ja 91–93 kohta).
- 64 Kyseisessä arvioinnissa on otettava huomioon tilanne, jossa asianomainen hakija saattaisi olla siirtonsa yhteydessä tai sen jälkeen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevassa jäsenvaltiossa (ks. analogisesti tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 85, 87 ja 88 kohta ja tuomio 30.11.2023, Ministero dell’Interno ym. (Yhteinen tiedote–Epäsuora palauttaminen, C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 ja C-328/21, EU:C:2023:934, 134 ja 135 kohta), eikä tilanne, jossa hän oli tullessaan alun perin kyseisen jäsenvaltion alueelle.

65 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava, että Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, että se, että kolmannen maan kansalaisen jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio on kohdistanut tällaisen hakemuksen rajallaan tekemään pyrkiviin kolmansien maiden kansalaisiin pushback-menettelyjä ja ottanut näitä säilöön rajanylityspaikoillaan, ei itsessään estä tällaisen kansalaisen siirtoa kyseiseen jäsenvaltioon. Kyseistä kansalaista ei kuitenkaan saa siirtää mainittuun jäsenvaltioon, jos on olemassa painavia perusteita uskoa, että hänelle aiheutuu siirron yhteydessä tai sen jälkeen todellinen vaara siitä, että häneen kohdistetaan tällaisia käytäntöjä, ja että ne ovat niistä olosuhteista riippuen, joita toimivaltaisten viranomaisten ja tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi mahdollisesti saatetaan siirtopäätöksestä nostettu kanne, on arvioitava, omiaan altistamaan hänet äärimmäiselle aineelliselle puutteelle, joka on niin vakavaa, että se voidaan rinnastaa epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun, joka kielletään perusoikeuskirjan 4 artiklassa.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

66 Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohtaa, tarkasteltuna yhdessä perusoikeuskirjan 4 artiklan kanssa, tulkittava siten, että ensinnäkin jäsenvaltion, joka on pyytänyt hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota ottamaan kansainvälistä suojelua hakevan henkilön takaisin ja joka haluaa siirtää kyseisen hakijan viimeksi mainittuun jäsenvaltioon, on – ennen kuin se voi toteuttaa mainitun siirron – otettava huomioon kaikki tiedot, jotka hakija sille antaa muun muassa mahdollisesta todellisesta vaarasta joutua siirron yhteydessä tai sen jälkeen kyseisessä 4 artiklassa tarkoitetun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi, toiseksi tehtävä yhteistyötä tosiseikkojen selvittämisessä ja/tai tutkittava niiden paikkansapitävyys ja kolmanneksi tilanteessa, jossa kolmansien maiden kansalaisten perusoikeuksia on loukattu vakavalla ja rakenteellisella tavalla hakemuksen käsittelystä vastuussa olevassa jäsenvaltiossa, pyydettävä tätä antamaan tapauskohtaiset takeet kyseisen kansalaisen perusoikeuksien kunnioittamisesta, jos tämä siirretään.

67 Kun on kyse näyttökynnyksestä ja todistelukeinoista, joiden perusteella voidaan soveltaa Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa, on todettava, että koska kyseisessä säännöksessä ei ole erityisiä täsmennyksiä, on viitattava mainitun asetuksen yleisiin säännöksiin ja sen systematiikkaan.

68 Tämän osalta on muistutettava, että unionin lainsäätävä ei ole kyseisen asetuksen puitteissa tyytynyt ottamaan käyttöön yksinomaan jäsenvaltioiden välisiä suhteita koskevia organisatorisia sääntöjä hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi, vaan se on päättänyt ottaa kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt mukaan tähän menettelyyn velvoittamalla jäsenvaltiot antamaan heille tietoja vastuuperusteista ja tarjoamaan heille mahdollisuuden toimittaa tietoja, joiden nojalla näitä perusteita voidaan soveltaa asianmukaisesti (tuomio 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, 51 kohta).

69 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 46 kohdassa, kansainvälistä suojelua hakevan henkilön on voitava esittää hallussaan olevat tiedot Dublin III -asetuksen 5 artiklassa säädetyn henkilökohtaisen puhuttelun ja siirtopäätöstä mahdollisesti koskevan oikeussuojakeinon yhteydessä.

- 70 Dublin III -asetuksen 5 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan henkilökohtaisella puhuttelulla pyritään muun muassa helpottamaan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä. Kyseinen puhuttelu on suoritettava kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa ennen siirtopäätöksen tekemistä.
- 71 Dublin III -asetuksen 5 artiklan 2 kohdasta ilmenee seuraavaksi, että hakijalla on oltava mahdollisuus ”esittää kaikki vastuussa olevan jäsenvaltion asianmukaiseksi määrittämiseksi tarvittavat [tiedot]”.
- 72 Tästä seuraa, että hakijan on voitava esittää kaikki asian kannalta merkitykselliset kyseisen asetuksen 22 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut todisteet tai aihetodisteet, jotka liittyvät hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseen.
- 73 Kyseisen asetuksen 21 artiklan 3 kohta koskee mainittuja todisteita tai aihetodisteita mutta myös muita asian kannalta merkityksellisiä tietoja, jotka hakija on antanut ja joiden perusteella sen jäsenvaltion viranomaiset, jolle pyyntö on esitetty, voivat tarkistaa, onko kyseinen jäsenvaltio asetuksessa vahvistettujen perusteiden mukaisesti vastuussa hakemuksen käsittelystä.
- 74 Saman asetuksen 22 artiklan 4 ja 5 kohdassa täsmennetään lopuksi yhtäältä, että todisteita ei olisi vaadittava enempää kuin asetuksen asianmukainen soveltaminen edellyttää, ja toisaalta, että jollei muodollista näyttöä ole, vastaanottopyynnön saaneen jäsenvaltion on tunnustettava olevansa vastuussa hakemuksen käsittelystä, jos aihetodisteet ovat keskenään yhdenmukaisia, todennettavia ja riittävän yksityiskohtaisia vastuun määrittämiseksi.
- 75 Tämän tuomion 68–74 kohdassa todetuista seikoista ilmenee, että unionin lainsäätäjät ei ole asettanut minkäänlaisia vaatimuksia niiden tietojen luonteesta ja todistusvoimasta, jotka hakija voi hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä koskevaan menettelyyn osallistuessaan esittää muun muassa sen osoittamiseksi, että on mahdollisesti olemassa painavia perusteita uskoa, että hän altistuisi asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetulle todelliselle vaaralle, jos hänet siirrettäisiin hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon.
- 76 Hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisten tuomioistuinten on näin ollen otettava huomioon kaikki hakijan esittämät tiedot perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaisen kohtelun vaaran osoittamiseksi, jotta ne voivat arvioida objektiivisten, luotettavien, tarkkojen ja asianmukaisesti päivitettyjen tietojen perusteella ja ottaen huomioon unionin oikeudessa taatun perusoikeuksien suojan tason, onko kyse mainituista puutteista (ks. vastaavasti tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 90 kohta) ja tuomio 30.11.2023, Ministero dell’Interno ym. (Yhteinen tiedote–Epäsuora palauttaminen), C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21/21 ja C-328/21, EU:C:2023:934, 136 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 77 On lisäksi todettava, että hakijan toimittamien tietojen huomioon ottamisesta riippumatta jäsenvaltioiden ei pidä siirtää hakijaa hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon, jos ne eivät voi olla tietämättömiä siitä, että kyseisen jäsenvaltion turvapaikkamenettelyyn ja kansainvälisen suojelun hakijoiden vastaanotto-olosuhteisiin liittyvät systeemiset puutteet ovat uskottavia perusteita uskoa, että turvapaikanhakija altistuisi todelliselle vaaralle joutua perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi (ks. vastaavasti tuomio 21.12.2011, N. S. ym., C-411/10 ja C-493/10, EU:C:2011:865, 94 kohta ja tuomio 19.3.2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, 85 kohta). Ei näin ollen voida sulkea pois sitä,

että hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä vastaava jäsenvaltio joutuu ottamaan oma-aloitteisesti huomioon asian kannalta merkitykselliset tiedot, joista se on tietoinen, sen ratkaisemiseksi, onko Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa sovellettava.

- 78 Tästä seuraa, että kolmannen maan kansalaisen jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on yhtäältä otettava huomioon kaikki kolmannen maan kansalaisen sille toimittamat tiedot muun muassa sen osalta, onko perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaisen kohtelun vaara olemassa, jos kyseinen kansalainen siirretään. Viimeksi mainitun jäsenvaltion on toisaalta tehtävä yhteistyötä tosiseikkojen selvittämisessä ja arvioitava kyseistä vaaraa objektiivisten, luotettavien, tarkkojen ja asianmukaisesti päivitettyjen tietojen perusteella ja unionin oikeudessa taattujen perusoikeuksien suojan tason kannalta ja otettava tarvittaessa oma-aloitteisesti huomioon asian kannalta merkitykselliset tiedot, joista sen täytyy olla tietoinen ja jotka koskevat turvapaikkamenettelyn mahdollisia systeemisiä puutteita ja kansainvälisen suojelun hakijoiden vastaanotto-olosuhteita hakemuksen käsittelystä vastuussa olevassa jäsenvaltiossa.
- 79 Tilanteessa, jossa tällaisia puutteita on osoitettu ja ne ovat painavia perusteita uskoa, että jos kansainvälistä suojelua hakeva henkilö siirretään, hän altistuu todelliselle vaaralle joutua perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaisen kohtelun kohteeksi, hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä vastaavan jäsenvaltion on Dublin III -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti jatkettava asetuksen III luvussa vahvistettujen perusteiden tarkastelua sen määrittämiseksi, voidaanko jokin toinen jäsenvaltio nimetä hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaksi jäsenvaltioksi.
- 80 Ennen kuin katsotaan, että todellinen vaara epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta on olemassa, jos hakija siirretään hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon, jäsenvaltio, joka haluaa toteuttaa siirron, voi kuitenkin pyrkiä hankkimaan tapauskohtaisia takeita, jotka riittävät tällaisen vaaran poissulkemiseen (ks. vastaavasti tuomio 16.2.2017, C. K. ym. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 83 ja 84 kohta).
- 81 Kaiken edellä esitetyn perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että Dublin III -asetusta, tarkasteltuna yhdessä perusoikeuskirjan 4 artiklan kanssa, on tulkittava siten, että
- jäsenvaltion, joka on pyytänyt hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota ottamaan kansainvälistä suojelua hakevan henkilön takaisin ja joka haluaa siirtää kyseisen hakijan viimeksi mainittuun jäsenvaltioon, on – ennen kuin se voi toteuttaa mainitun siirron – otettava huomioon kaikki tiedot, jotka kyseinen hakija sille antaa muun muassa mahdollisesta todellisesta vaarasta joutua siirron yhteydessä tai sen jälkeen kyseisessä 4 artiklassa tarkoitettun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi
 - jäsenvaltion, joka haluaa toteuttaa siirron, on tehtävä yhteistyötä tosiseikkojen selvittämisessä ja/tai tutkittava niiden paikkansapitävyys
 - kyseisen jäsenvaltion on pidättäydyttävä siirron toteuttamisesta, jos on painavia perusteita uskoa, että todellinen vaara tällaisesta kohtelusta on olemassa, jos hakija siirretään
 - kyseinen jäsenvaltio voi kuitenkin pyrkiä saamaan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevalta jäsenvaltiolta tapauskohtaiset takeet, ja jos tällaiset takeet annetaan ja jos ne vaikuttavat sekä

uskottavilta että riittävästi poistamaan todellisen vaaran epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, toteuttaa siirron.

Neljäs kysymys

- 82 Neljännellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, vaikuttako kolmanteen kysymykseen annettavaan vastaukseen se seikka, että kansainvälistä suojelua hakeva henkilö ei voisi tai ei voisi tehokkaasti saattaa asiaa viranomaisten käsiteltäväksi ja käyttää oikeussuojakeinoja hakemuksen käsittelystä vastuussa olevassa jäsenvaltiossa, jos tämä seikka katsotaan toteennäytetyksi.
- 83 On muistutettava, että SEUT 267 artiklalla luotu menettely on unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön väline, jonka avulla unionin tuomioistuin esittää kansallisille tuomioistuimille ne unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, joita nämä tarvitsevat ratkaistakseen käsiteltäväkseen saatetut asiat. Tässä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa pääasia on vireillä ja jolla yksin on tarkat tiedot asian tosiseikoista ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Niinpä silloin, kun esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuin on lähtökohtaisesti velvollinen ratkaisemaan ne (tuomio 7.12.2023, mBank (Kuluttajan ilmoitus), C-140/22, EU:C:2023:965, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 84 Unionin tuomioistuin ei kuitenkaan voi lausua ennakkoratkaisukysymyksestä, kun on ilmeistä, että kansallisen tuomioistuimen pyytämällä unionin oikeuden säännön tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (ks. vastaavasti tuomio 7.9.2022, Cilevičs ym., C-391/20, EU:C:2022:638, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 85 Tämän osalta on korostettava, että on tärkeää, että kansallinen tuomioistuin ilmoittaa täsmällisesti ne syyt, joiden perusteella se pohtii unionin oikeuden tulkintaa ja on päätenyt siihen, että ennakkoratkaisukysymysten esittäminen unionin tuomioistuimelle on tarpeellista (tuomio 6.12.2005, ABNA ym., C-453/03, C-11/04, C-12/04 et C-194/04, EU:C:2005:741, 46 kohta ja määräys 15.4.2011, Debiasi, C-613/10, EU:C:2011:266, 22 kohta).
- 86 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei esitä riittävän selkeästi ja täsmällisesti vaikeuksia, joita pääasian valittaja voisi kohdata tilanteessa, jossa hänet siirretään hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaan jäsenvaltioon.
- 87 Se ei myöskään esitä selkeästi syitä, joiden vuoksi vaikeuksilla, jotka liittyvät tehokkaiden oikeussuojakeinojen käyttämiseen kyseisessä jäsenvaltiossa hakijan siirron jälkeen, on sen mielestä yhteys näyttökynnykseen, jota hakijalta edellytetään hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä koskevassa menettelyssä, kun on kyse tosiseikoista, joihin hakija vetoaa tukeakseen väitettään siitä, että turvapaikkamenettelyn tai vastaanotto-olosuhteiden systemisten tai yleisten puutteiden vuoksi hän altistuisi perusoikeuskirjan 4 artiklan vastaisen kohtelun vaaralle, jos hänet siirrettäisiin kyseiseen jäsenvaltioon.

88 Tästä seuraa, että neljäs kysymys on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

89 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 3 artiklan 2 kohtaa toista alakohtaa

on tulkittava siten, että

se, että kolmannen maan kansalaisen jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio on kohdistanut tällaisen hakemuksen rajallaan tekemään pyrkiviin kolmansien maiden kansalaisiin pushback-menettelyjä ja ottanut näitä säilöön rajanylityspaikoillaan, ei itsessään estä tällaisen kansalaisen siirtoa kyseiseen jäsenvaltioon. Kyseistä kansalaista ei kuitenkaan saa siirtää mainittuun jäsenvaltioon, jos on olemassa painavia perusteita uskoa, että hänelle aiheutuu siirron yhteydessä tai sen jälkeen todellinen vaara siitä, että häneen kohdistetaan tällaisia käytäntöjä, ja että ne ovat niistä olosuhteista riippuen, joita toimivaltaisten viranomaisten ja tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi mahdollisesti saatetaan siirtopäätöksestä nostettu kanne, on arvioitava, omiaan altistamaan hänet äärimmäiselle aineelliselle puutteelle, joka on niin vakavaa, että se voidaan rinnastaa epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun, joka kielletään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 4 artiklassa.

2) Asetusta N:o 604/2013, tarkasteltuna yhdessä perusoikeuskirjan 4 artiklan kanssa

on tulkittava siten, että

- jäsenvaltion, joka on pyytänyt hakemuksen käsittelystä vastuussa olevaa jäsenvaltiota ottamaan kansainvälistä suojelua hakevan henkilön takaisin ja joka haluaa siirtää kyseisen hakijan viimeksi mainittuun jäsenvaltioon, on – ennen kuin se voi toteuttaa mainitun siirron – otettava huomioon kaikki tiedot, jotka kyseinen hakija sille antaa muun muassa mahdollisesta todellisesta vaarasta joutua siirron yhteydessä tai sen jälkeen kyseisessä 4 artiklassa tarkoitetun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kohteeksi**
- jäsenvaltion, joka haluaa toteuttaa siirron, on tehtävä yhteistyötä tosiseikkojen selvittämisessä ja/tai tutkittava niiden paikkansapitävyys**

- **kyseisen jäsenvaltion on pidättäydyttävä siirron toteuttamisesta, jos on painavia perusteita uskoa, että todellinen vaara tällaisesta kohtelusta on olemassa, jos hakija siirretään**
- **kyseinen jäsenvaltio voi kuitenkin pyrkiä saamaan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevalta jäsenvaltiolta tapauskohtaiset takeet, ja jos tällaiset takeet annetaan ja jos ne vaikuttavat sekä uskottavilta että riittävilä poistamaan todellisen vaaran epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, toteuttaa siirron.**

Allekirjoitukset